

Likabehandlingsplan Föräldraföreningen Redet 2025

(Uppdaterad 2024-12-17)

Grundstenar

”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.” (*Läroplanen för förskolan 18*)

Enligt *Diskrimineringslagen* och *Skollagen* är all verksamhet skyldig att ha en likabehandlingsplan. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över.

Enligt *FN:s konvention om barns rättigheter, artikel 2* skall konventionsstaterna:

- respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.
- vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Enligt *skollagen* och *läroplanen* skall alla som arbetar i förskolan:

- medverka till att utveckla barnens känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka i demokratiska arbetsformer där barn, personal och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Definitioner och begrepp

Kränkningar – Vi använder det här ordet som ett generellt samlingsnamn för de situationer som beskrivs nedan.

Diskriminering – En förenklad beskrivning av lagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; ***kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.***

Lagen förbjuder sex former av diskriminering; direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera.

Direkt diskriminering - Direkt diskriminering är någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. Missgynnandet ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Inom förskolan får man dock behandla barn utifrån ålder, det vill säga dela in dem i grupper eller klasser.

Indirekt diskriminering – Ingen får missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler etcetera tillämpas så att det får en diskriminerande effekt i praktiken.

Trakasserier - Ett uppträdande/agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet – Med bristande tillgänglighet avses att någon med funktionsnedsättning missgynnas genom att skäliga anpassningsåtgärder inte har vidtagits för att personen i fråga ska komma i en jämförbar situation med personer utan funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera - Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Annan kränkande behandling – Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns värdighet. Behandling som är kränkande men som inte har något samband med en diskrimineringsgrund regleras inte i diskrimineringslagen utan i skollagen. Tillsammans med Skolinspektionen övervakar Barn- och elevombudet den del av skollagen (6 kapitlet) som gäller kränkande behandling.

Mobbning – En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Det kan vara svårt att skilja mobbning från vanliga konflikter och bråk. *Konflikt – handlar oftast om två jämbördiga parter där man kanske är oense om hur något ska genomföras, eller vem som har rätt eller*

fel. Vem som helst av parterna har när som helst möjlighet att dra sig ur. Mobbning är när en part upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar (till exempel knuffar, elaka kommentarer, utfrysning) från en eller flera barn eller vuxna i barnets närhet. Det är även mobbning när parterna i en konflikt inte är jämnstarka utan den ena parten ständigt är i underläge och blir kränkt. Kränkningar som har satts i system. Vid mobbing är det en människa som underkänns, inte hens handlingar.

Mer information

Diskrimineringsombudsmannen www.do.se

Diskrimineringslag (2008:567)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567/

Skollag (2010:800)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800/

Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Skolverket

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbing-och-diskriminering>

Förebygga diskriminering och kränkande behandling i förskolan. DO, Barn-och elevombudet och Skolinspektionen

<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/02-beslut-rapporter-stat/broschyror/beo-folder-vuxna.pdf>

SPSM

<https://www.spsm.se/stodmaterial-for-tillganglig-utbildning/omraden-i-tillganglighetsmodellerna/rattigheter-i-larandet/jamlikhet-och-jamstalldhet/>

Lika rättigheter i förskolan. DO

<https://www.do.se>

FN:s konvention om barns rättigheter

<https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

